

Renoverade putsade lättbetongfasader

Bakgrund

Byggnads AB L E Lundberg förvaltar ett antal flerbostadshus med betongstomme och putsade utfackningsväggar av lättbetongblock, helelement och lättelelement.

Syfte

Undersökningens syfte var att genom uppföljning av provfasader under renoveringen och de tre-fyra följande åren samla in erfarenheter till grund för val av åtgärder vid framtida renoveringar. Dessutom skulle fasadernas beständighet utvärderas.

Genomförande

Byggnads AB L E Lundberg anlätade med ekonomiskt stöd från SBUF avdelningen för Material och konstruktioner vid dåvarande Statens Institut för Byggnadsforskning.

Nio flerbostadshus i Katrineholm, Norrköping och Nyköping ingick i undersökningen. Totalt fyra renoveringsmetoder utnyttjades:

- Puts på tilläggsisolering (Serporock)
- Puts på tilläggsisolering (Nyaterm)
- Nätarmerad treskiktspots (Serporock m.m.)
- Rollning med fasadfärg (Sandokryl F)

Under 1987 kartlades fasadernas tillstånd före renoveringen, som utfördes och studerades 1987-88. Fasaderna besiktigades sedan under 1987-91. Borrprov för att i laboratoriet kunna bestämma fukttillstånd, ånggenomsläpplighet och vatteninträningstal togs. Även vidhäftningsprov gjordes på plats.

Resultat

Uppföljningen visar att de flesta fasaderna hade klarat sig bra. Några få sprickor uppträdde på en västfasad längst upp vid balkongdörr- och fönstersmygar under balkonger, där en smal putsad remsa finns mellan smygarna och balkongernas underkant. Materialtillverkarnas anvisningar hade följts, och fönsterblecken hade fällts in i fasaden så att de kan fånga upp nedrinnande vatten och kasta ut det utanför fasaden.

I ett av fallen var emellertid fasaden lika sprucken efter 3,5 år som före renoveringen. Orsaken var att sprickorna till stor del berodde på konstruktionen, varför rollning med fasadfärg inte var en tillräcklig åtgärd.

Exempel på värden för diffusionstäthet och vatteninträningstal efter renovering, se omstående sida

Ytterligare information lämnas av

Gabor Kalmar, Institutionen för byggd miljö, KTH, tel 026-14 78 68, eller av Wilhelm Lundeberg, Byggnads AB L E Lundberg, tel 011-21 65 00.

Rapporten Renovering av putsade lättbetongfasader (Rapport SIB TN:37 av Gabor Kalmar och Gösta Andersson, 90 sid inkl. bilaga, pris exkl. moms ca 77 kr) kan beställas från Svensk Byggtjänst, tel 08-734 51 00, fax 08-734 50 98.

Alla fältprov klarade med god marginal kraven för måttligt slagregn.
 Diagrammet visar värden för diffusionstäthet ($= 1/P_v = 1/\text{ånggenomsläpplighet}$)
 och vatteninträngningstal (A-tal) efter renovering

